

[Henry Christensen.]

særlige formål at skulle berolige det høje ting over for den ængstelse, der visse steder var opstået, og som lå bag det alvorligt stillede spørgsmål. Ministeren sluttede dengang:

„Denne autoritative erklæring fra samtlige Handelens kaptajner må tillægges den største vægt, og jeg håber, at der dermed må være skabt ro om det spørgsmål, som det ærede medlem har rejst.“

Men selv efter at ministeren havde givet det svar, gav Lynge ikke op. Han spurgte igen og understregede på ny i sit tillægs spørgsmål, at spørgsmålet gjaldt forsvarligheden af at befordre fuldt passagerantal i den strenge vintertid, og ministeren afviste endnu engang, henviste atter til kaptajnerne. Det var alene et spørgsmål om tilfredsstillende materiel. Men vi ved altså, hvad der ikke blev oplyst dengang, at Kjærboel ikke således var berettiget til at afvise det i folketinget stillede spørgsmål om forsvarligheden af vintersejlsads med passagerer under hensyn til den autoritative erklæring fra kaptajnerne. Disse sagkyndige kunne ikke, sådan som Kjærboel gjorde det, tages til indtægt for ministeren på den skete måde. De pågældende kaptajner havde oven i købet i en erklæring af 8. marts taget standpunkt præcis til det stillede spørgsmål. De sagde i den første erklæring,

„at risikoen i vintermånederne er betydelig forøget, hvorfor det tilrådes at indskrænke vintersejlsadsen til det mindst mulige, særlig med henblik på passagerbefordring.“

Denne sagkyndige erklæring støttede netop Lynge og kunne ikke af ministeren anvendes til det modsatte. Dommerne i det undersøgelsesudvalg, der har været nedsat, har i hvert fald ikke været i tvivl om den åbenbare modstrid, der var mellem de to erklæringer. Må jeg henvise bare til et par enkelte steder — det fremgår mange steder. Side 31 i den første beretning siger højesteretsdommer Lorenzen:

„De 2 erklæringer siger lige det modsatte,“

og formanden siger side 41, at erklæringen af 11. marts siger lige det modsatte af erklæringen af 8. marts.

Når erklæringen af 8. marts blev lavet om, var det ikke, fordi kaptajnerne havde

ændret deres saglige vurdering totalt. Vi ved nu, at det, som var fremme mere end noget andet, var, at anvendelsen af den første erklæring ville være farlig specielt for den politik, som den daværende Grønlandsminister og hans departement ønskede ført over for det høje folketing i forbindelse med en anden sag, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt man nu skulle bygge et nyt statsskib til Grønlandssejlsadsen til 16 mill. kr. Det var denne sag, der var hovedgrunden til, at den oprindelige erklæring fra kaptajnerne ikke blev forelagt for folketinget. Der var jo stor politisk strid om, hvorvidt man skulle bygge dette statsskib eller ej, idet den daværende ministers ønske var, at det skulle bygges. Vi må da lægge til grund, når vi nu skal vurdere det, at det var af den grund, og alene af den grund, at den første erklæring blev afgivet, og at folketinget altså derigennem blev vildledt, og det der var den pågældende strid om. Jeg skal om lidt sige noget mere om min vurdering af en ministers oplysningspligt over for det høje folketing. Det er måske rimeligt også at gøre et par bemærkninger specielt om Kjærboels eget forhold til sagen.

Det ærede medlem fru Edel Saunte anførte her en række rigtige og vistnok af os alle tiltrådte grundsætninger for dansk strafferechtspleje og for anvendelsen af strafferechtsprincipperne i det hele taget. Specielt fremhævede det ærede medlem reglen in dubio pro reo: at bevistvivl må komme den sigtede eller anklagede til gode. Jeg må dog føje til, at slet så enkel er reglen måske ikke. Der bør føjes til, at tvivlen skal være begrundet. Det er ikke tilstrækkeligt, at der alene foreligger en benægtelse, det foreligger der jo i masser af sager, hvorved der altså er tvivl om den pågældendes skyld. Det er nødvendigt, at der er tale om en begrundet tvivl, og der foreligger i alt det øvrige materiale ikke noget, der støtter Kjærboels benægtelse. Derimod foreligger der en lang række udtalelser, der støtter det modsatte synspunkt, og jeg må måske videre føje til, at reglen naturligvis først og fremmest er gældende for domsafsigelsen, men ikke i samme form og i samme udstrækning gældende i spørgsmålet om tiltalerejsning. Kjærboel har jo villet hævde, at han, da han gav sit svar her i folketinget,